

Література

1. Мних Євген Володимирович / До 60-річчя з дня народження доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри фінансового аналізу і контролю КНТЕУ. Ювілейний буклет, Київ – 2008 р.

УДК 657

Шевчук О.А.,

к.е.н., доцент кафедри обліку у виробничій сфері,
Тернопільського національного економічного університету

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ПРИБУТКУ

Заходи з організації бухгалтерського обліку операцій з формування, розподілу та використання прибутку розглянемо в аспекті формування облікової політики, розробки підходів до побудови внутрішньої звітності як зв'язуючої ланки між обліковим та управлінським персоналом, а також окреслення повноважень облікового персоналу в частині організації бухгалтерського обліку.

Сьогодні при розробці облікової політики для оптимізації фінансових результатів та ефективного управління процесом формування прибутку необхідно в першу чергу визначити інформаційні потреби внутрішніх та зовнішніх користувачів бухгалтерської інформації. Відповідно до ідентифікованих інформаційних потреб в розрізі організаційної та методичної складових важливого значення набуває визначення елементів облікової політики, які мають вплив на фінансові результати діяльності.

При формування облікової політики або ж при зміні окремих її положень на наступний звітний період зацікавленим сторонам, що мають право впливу на процес управління підприємством, в частині методичного впливу на систему бухгалтерського обліку, необхідно вибрати той варіант, який з одного боку враховує інтереси підприємства, а з іншого не суперечить вимогам чинного законодавства, в т.ч. податкового. Це дозволяє говорити про необхідність розробки єдиної інтегрованої облікової політики, яка б забезпечувала єдність системи бухгалтерського обліку.

Для реалізації ефективного управління прибутком підприємства вагомим значенням набуває також розробка та затвердження формату представлення інформації, що генерується системою бухгалтерського обліку через облікові дані та показники звітності. Сьогодні інформаційні потреби управлінського персоналу, основним інформаційним ресурсом для якого, є внутрішня звітність,

не обмежуються лише інформацією про загальні обсяги діяльності, обсяги і структуру доходів і витрат, а й включають дані про фактори впливу на результативні показники. Такі дані повинні міститися у внутрішній звітності, пояснювальній записці до фінансової звітності та у нефінансових звітах суб'єкта господарювання. Основне призначення цих інформаційних показників в системі управління прибутком полягає в необхідності чіткого відслідковування факторів впливу на величину прибутку та напрями його розподілу для розробки (коректування) концепції розвитку підприємства, орієнтованої на зростання ринкової вартості його активів [1].

Для задоволення вище наведених запитів користувачів та забезпечення динамічності внутрішньої звітності, пропонуємо використовувати форматний підхід до її складання. Це дозволить удосконалити діючу практику формування внутрішньої звітності шляхом адаптації організаційних засад бухгалтерського обліку, орієнтованого на запити користувачів.

Відповідно, головним напрямом впровадження запропонованого підходу є розробка та затвердження форм внутрішньої звітності в затребуваних форматах та закріплення за відповідними посадовими особами повноважень з їх складання на надання адресатам у встановлені строки. Реалізація в практичній діяльності форматного підходу до внутрішньої звітності за запитами користувачів дозволяє забезпечити адресність звітності та її цільову установку, що сприяє підвищенню оперативності реагування управлінського персоналу на проблемні питання в діяльності шляхом скорочення часу на опрацювання звітних даних та прийняття рішень [2, с.208].

Запропонований форматний підхід також дозволяє управлінському персоналу прослідкувати зв'язок між обраною стратегією діяльності, результатами її впровадження та факторами впливу на них. Це сприятиме оперативному внесенню відповідних коректив, скороченню затрат часу на розробку, прийняття та реалізацію управлінських рішень. Врахування фактору відповідальності при складанні внутрішньої звітності у форматі запитів користувачів, що реалізується шляхом складання регулярних та спеціальних звітів в розрізі структурних підрозділів (центрів відповідальності, відповідальних осіб), дозволить ідентифікувати зв'язок «витрати (доходи) – відповідальна особа – фінансовий результат діяльності».

Таким чином для забезпечення інформаційних потреб власників бізнесу про результати господарської діяльності пропонуємо складати внутрішню інтегровану звітність. При розробці її формату вважаємо за доцільне включати інформацію про стратегічні показники, фактичні результати, аналіз виявлених відхилень та перспективи покращення результатів діяльності в наступних звітних періодах. Інтегрована звітність повинна надавати власникам

можливість оцінити ефективність роботи управлінського персоналу та майбутні перспективи розвитку бізнесу.

Література

1. Панченко І. А. Особливості складання фінансової звітності загального призначення після переходу на застосування МСФЗ/ І.А. Панченко, М.П. Городиський // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Сер. : Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. -2014. Вип.1. – С. 211-224. [Електроний ресурс] Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ptmbo_2014_1_19

2. Шевчук О.А. Розвиток обліково-аналітичного відображення фінансової діяльності аграрних підприємств / О.А.Шевчук // Проблеми економіки Тернопільщини та інших територій України. Збірник праць. – Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2015. – С.202-211.

УДК 657

Шигун М.М.,

д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування,

Мичак Н.О.,

аспірант кафедри обліку і оподаткування,

ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПОТОЧНОГО ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ, УТРИМУВАНИХ ДЛЯ ПРОДАЖУ

Наявність у підприємств операцій з необоротними активами, утримуваними для продажу (далі – НАУП), обумовлює їх суттєвий вплив на фінансові показники діяльності, зміни у показниках балансу, визначення фінансового результату підприємства. Некоректно сформоване бухгалтерське проведення, неточно визначена вартість, невідповідність виду діяльності сутності здійснюваної операції можуть спричинити викривлення дійсної інформації про НАУП в обліку та звітності, наслідком чого є прийняття неефективних рішень.

На відміну від питань первинного та підсумкового обліку НАУП, яким увага практично не приділяється, проблеми їх поточного обліку висвітлюються у наукових працях ширше. Зокрема, питання обліку необоротних активів розглядали В.В. Бабич, М.І. Бондар, В.М. Диба, В.І. Єфіменко, М.В. Кужельний, Ю.А. Кузьмінський, Л.Г. Ловінська, О.А. Петрик, Г.В. Пчелинська, В.В. Сопко та ін. Окрему увагу питанням обліку основних